

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม :
กรณีศึกษา เขตลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

นางรุ่งทิพย์ บำรุงสุข¹ และ อาจารย์สุภาพร คูพิมาย²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Independent Samples t-test, One-way ANOVA และ Least Significant Difference

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 21-30 ปี มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และมีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านมลภาวะ ด้านจิตสำนึกการจัดการสิ่งแวดล้อม และด้านการใช้ประโยชน์และการดูแลรักษา อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและผลการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ในขณะที่ เพศ ระดับการศึกษาและสถานภาพ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : การจัดการสิ่งแวดล้อม

FACTORS AFFECTING ENVIRONMENTAL MANAGEMENT:
A CASE STUDY OF MAE KLONG RIVER BASIN MUANG DISTRICT,
SAMUT SONGKHRAM PROVINCE

Mrs. Rungthip Bamrungsuk and Mrs. Supaporn Kupimai

ABSTRACT

The purpose of the study was to investigate the factors that affected the environmental management of Mae Klong River Basin, Muang District, Samut Songkhram Province. The data were collected from 400 people living in the areas of Mae Klong River Basin, Muang District, Samut Songkhram Province through the use of questionnaires. The data were analyzed applying Percentage, Means, Standard Deviation, Independent Samples t-test, One-way ANOVA, and Least Significant Difference.

The results of the study showed that most of the respondents were female between 21-30 years old, completed lower than Bachelor's degree, were traders/ private business owners, earned an income less than 10,000 Baht, and were single. The opinion regarding the factors that affected the overall aspects of environmental management was demonstrated at a high level. The study indicated that the

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

environmental management in the aspects of pollution, consciousness, utilization, and maintenance were at the high level, while the aspect of participation was at the moderate level. The effects of overall environmental management in the aspects of economics, social, culture, and environment were found at the high level.

The results of hypothesis testing showed that different age, occupation, and income made differences in opinion concerning the factors affecting the environmental management. However, different gender, level of education and marital status made no differences in the level of opinion at 0.05 level of significance.

Keyword: environmental management

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้สิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติทั้งภายในประเทศและในท้องถิ่นมีแนวโน้มถูกทำลายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีจำนวนประชากรมนุษย์เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว การประดิษฐ์และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับมนุษย์เพิ่มมากขึ้นทำให้การนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างผิดวิธี ขาดการวางแผนการจัดการที่เหมาะสมทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม สูญเสียไปโดยใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า ซึ่งส่งผลให้เกิดการเสียสมดุลของสิ่งแวดล้อม อันจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ในระบบนิเวศ กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมนำไปสู่การปฏิบัติดูแลรักษาที่ถูกรวบรวมไว้ซึ่งคุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้มีการวางแผนพัฒนาประเทศและแผนปฏิรูปโดยความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวม ทั้งนี้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ต่อเนื่องถึงฉบับที่ 9 ฉบับที่ 10 และฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจและสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง และมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาที่สมดุลและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในการเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์อย่างเป็นธรรม

แม่น้ำแม่กลอง คือแม่น้ำสายหลักของจังหวัดสมุทรสงคราม เกิดจากแม่น้ำสายหลักสองสาย คือ แม่น้ำแควใหญ่และแควน้อย ที่ไหลมาบรรจบกันที่จังหวัดกาญจนบุรี และไหลผ่านจังหวัดราชบุรี และไหลลงสู่ปากอ่าวไทยที่อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม มีระยะทางประมาณ 132 กิโลเมตร มีความยาวของแม่น้ำประมาณ 589 กิโลเมตร ในช่วงที่ผ่านมาเขตลุ่มแม่น้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงครามได้รับความนิยมนักท่องเที่ยว ที่มาเที่ยวชมธรรมชาติและวัฒนธรรม และจากการที่เป็นที่นิยมทำให้สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของชุมชนเปลี่ยนไป มีการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ มลภาวะเป็นพิษ และทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม

จากปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ซึ่งยังไม่เคยมีการศึกษาหรือสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ในเขตลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในครั้งนี้ จึงสามารถนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ในเขตลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ของลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปพัฒนาในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
2. ผู้บริหารในเขตลุ่มน้ำแม่กลองสามารถนำผลที่ได้ไปพิจารณาใช้เพื่อการวางแผนหรือพัฒนาต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

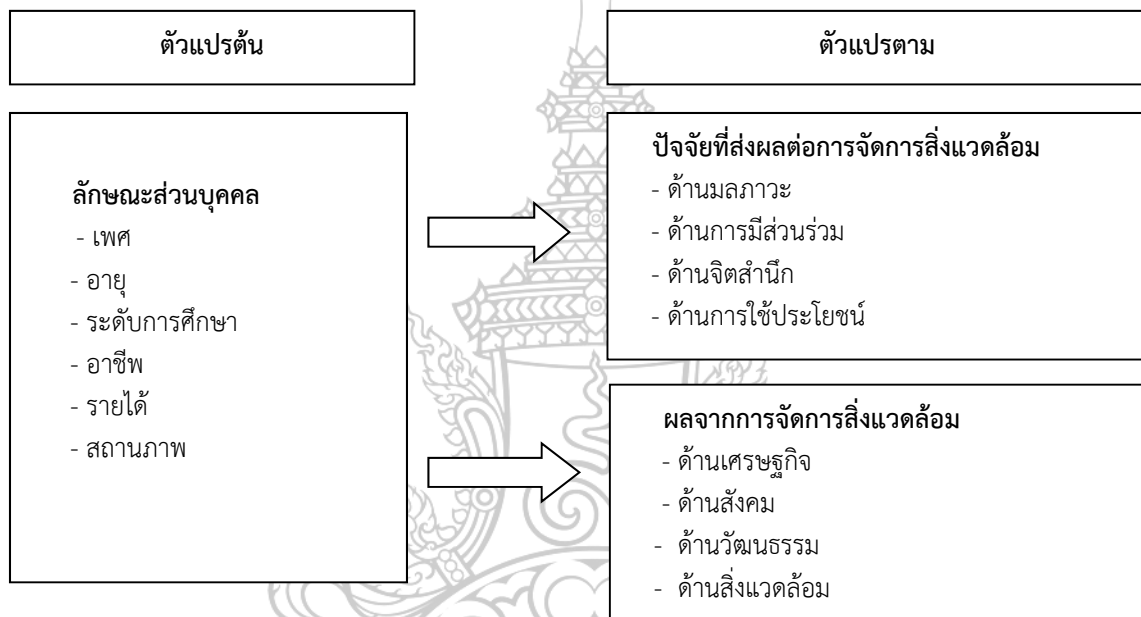
ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ของสองฝั่งแม่น้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมติฐานของการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน
ลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกัน มีผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิเคราะห์

ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐาน ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. การลงรหัส (Coding) หลังตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ แล้วตรวจสอบความถูกต้องของรหัสอีกครั้ง

ก่อนประมวลผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความแตกต่างของตัวแปร โดยสถิติ ดังนี้

2.1 ใช้สถิติ Independent - Samples t-test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ 95% ($\alpha = 0.05$)

2.2 ใช้สถิติ One-way ANOVA เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ 95% ($\alpha = 0.05$) และเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล (Results and Discussion)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.25 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.75 มีอายุ 20-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.50 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.00 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 29.00 และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 37.00 มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 40.25 รองลงมา มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 45.50 ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีจิตสำนึก ด้านมลภาวะ และด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.63, 3.59, 3.50 และ 3.86 ตามลำดับ และผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64, 3.61, 3.57 และ 3.49 ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุ อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม และผลการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ในขณะที่ เพศ ระดับการศึกษาและสถานภาพ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ค่าเฉลี่ยของการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยรวม ด้านมลภาวะ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านจิตสำนึก และด้านการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องต่อปัจจัยส่วนบุคคลของเนตรนภา คุ่มครอง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเคหะชุมชนรังสิต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ที่แตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการมีส่วนร่วมจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ส่วนผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยรวม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อม ของกษมา ประจง (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย พบว่า ผลต่อเศรษฐกิจ มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ยกมาตรฐานการครองชีพ และลดภาวะการว่างงาน ผลต่อสังคม พบว่าการจัดการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง สร้างความสามัคคีในชุมชน ผลต่อวัฒนธรรม พบว่า มีการส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงค่านิยมของประชาชน มีผลต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า ได้สร้างความตระหนักถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อมต่อประชาชน มีการส่งเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ปัจจัยด้านอายุ รายได้ และอาชีพ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าอายุมีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมลภาวะแตกต่างกันตามประสบการณ์หรือความคิดที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงอายุ

อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านมลภาวะ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านจิตสำนึกการจัดการสิ่งแวดล้อม และด้านการใช้ประโยชน์และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่ามีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันแสดงให้เห็นว่าการทำงานในแต่ละอาชีพมีผลการความคิดเห็นต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

รายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านมลภาวะ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านจิตสำนึกการจัดการสิ่งแวดล้อม และด้านการใช้ประโยชน์และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่ามีผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันแสดงให้เห็นว่าระดับของรายได้ที่ประชาชนในแต่ละกลุ่มได้รับมีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม

แสดงให้เห็นว่าจะต้องมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้เกิดจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการสร้างความสามัคคี เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนคิดพัฒนาและดูแลลุ่มน้ำแม่กลองได้ดียิ่งขึ้น สำหรับส่วนที่พัฒนาและปรับปรุง คือ การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อดูแลสุขภาพ และลดมลภาวะทางอากาศ รวมทั้งโครงการขยะรีไซเคิล และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อประชาชนและชุมชนต่อไป

การเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลของการจัดการสิ่งแวดล้อมจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลพบว่า

อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าอายุมีผลต่อความคิดเห็นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมลภาวะแตกต่างกันตามประสบการณ์หรือความคิดที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงอายุ

อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เนื่องจากอาชีพที่ไม่เหมือนกันความคิดเห็นจึงแตกต่างกัน

รายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันตามรายได้ที่ได้รับ ซึ่งอาจจะรายได้มาก และน้อยแตกต่างกันไปความคิดเห็นจึงแตกต่าง

แสดงให้เห็นผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีส่งผลให้ชุมชนดีขึ้นทุกด้าน ผลเสียที่ตามมาลดน้อยลง สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองดีขึ้น ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอาชีพที่สุจริต ลดปัญหาการว่างงาน รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น ควรมีการส่งเสริมให้มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งของประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวจากการนำวัฒนธรรมที่สืบทอดมายาวนาน เป็นการสนับสนุนให้ประชาชนได้มีกิจกรรมดี ๆ ทำร่วมกัน โดยการนำวัฒนธรรมเข้ามาผสมผสานกับการท่องเที่ยวได้อย่างลงตัว

ข้อเสนอแนะ

1. ประชาชนบางกลุ่มยังไม่มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญอย่างไร ครอบคลุมในเรื่องใดบ้าง ดังนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งสำหรับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้จัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นผลในการเชื่อมโยงบูรณาการทางความคิดและจิตสำนึก ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ยั่งยืนของประชาชน และชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชนอย่างแท้จริงและเป็นธรรมต่อทุกคน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม แม้ประชาชนจะมีการรับรู้ถึงผลต่อการจัดการ แต่การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ นั้น ประชาชนจะดำเนินการเพื่อต้องการตอบสนองความต้องการของตน ดังนั้นเพื่อเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและผลประโยชน์ร่วมกัน ประชาชน ชุมชน และผู้ประกอบการควรที่จะปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม จะต้องให้ความสำคัญและคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ส่วนตน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีผลด้านอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางในการจัดการ และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

2. ควรมีการศึกษาการรับรู้และความเข้าใจของชุมชนที่มีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้ที่ถูกต้องกับประชาชนในชุมชน ให้สามารถจัดการสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลต่อการท่องเที่ยว

บทสรุป (Conclusion)

การจัดการสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจ ประชาชนองค์กรธุรกิจและส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ต้องมีการดำเนินการจัดการร่วมกันบนพื้นฐานของการรักษาสิ่งแวดล้อมและการได้ใช้ประโยชน์และได้รับประโยชน์จากการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้เป็นเพราะเขตลุ่มน้ำแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงครามมีสิ่งแวดล้อมที่มีการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนทั่วไปต้องการผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมดังกล่าว โดยใช้ปัจจัยด้านการจัดการคือ ด้านมลภาวะ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านจิตสำนึกและด้านการใช้ประโยชน์ โดยใช้ปัจจัยการจัดการด้านการมีส่วนร่วม ด้านมลภาวะ ด้านการมีจิตสำนึก และด้านการใช้ประโยชน์ สอดคล้องกับ กษมา ประจง ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ที่พบว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมและเนตรนภา คุ่มครอง ที่ได้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเคหะชุมชนรังสิต พบว่า ความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมมีผลในการจัดการสิ่งแวดล้อม และภาพรวมยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ Maslow's need hierarc (Gibson, Ivancevich, Donnely & Konopaske, 2006) ที่อธิบายให้เห็นว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและจะมีอยู่ชั่วตลอดชีวิตของมนุษย์ ดังที่มาสโลว์ กล่าวไว้ว่า “มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่มีความต้องการไม่สิ้นสุด”

เอกสารอ้างอิง (Reference)

- กษมา ประจง. 2546. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน กรณีศึกษาชุมชนบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันราชภัฏเลย.
- เนตรนภา คุ่มครอง. 2554. ความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของการเคหะชุมชนรังสิต. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Gibson, Ivancevich, Donnely & Konopaske, 2006. **Organization: behavior, structure and process**, New York: Mcgraw-Hill.

